

DELAVSKA POLITIKA

Izhaja dvakrat tedensko, in sicer vsako sredo in vsako soboto.

Uredništvo in uprava: Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22, telefon 2326.
Podružnice: Ljubljana VII, Zadržni dom — Celje, Delavska zbornica —
Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Delavski dom. — Rokopisi se ne vračajo.
Nefrankirana pisma se vobče ne sprejemajo. — Reklamacije se ne frankirajo.

Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. — Malih oglasov trgovskega značaja stane beseda Din 1.— V oglasnem delu stane petina enostolpna vrsta Din 1.50. — Pri večjem številu objav popust. — Naročnina za Jugoslavijo znaša mesečno Din 10.—, za inozemstvo mesečno Din 15.—. Čekovni račun št. 14.335.

Štev. 97.

Sreda, 6. decembra 1933.

Leto VIII.

Španska reakcija ni zadovoljna.

Okoli 60 socialističnih poslancev izvoljenih.

Slavospevi klerikalnega in liberalnega časopisja se španski reakciji niso prav posebno obnesli. S sadiščno slastjo so poročali, da je na Španskem odklenkalo socializem in delavskovarstveni zakonodaji. Reakcija na Španskem in pri nas ima vendar še to željo. To je razvidno tudi iz glavnih programnih točk, ki smo jih objavili zadnjič.

Šestdeset socialističnih poslancev v parlamentu je politična sila, ki je reakcija ne bo strla, ker je v parlamentu tudi meščanski republikanizem močno zastopan. Ne mnogo slabše, kakor v prejšnjem parlamentu.

V političnem življenju imamo mnogo takih zgledov, da je združena reakcija zmanjšala socialistični vpliv v parlamentu. V prvi avstrijski parlament s splošno volilno pravico so socialni demokrati izvolili nad dvajset poslancev, v drugi pa le devet. Pred par leti je imela angleška delavska stranka najmočnejše zastopstvo v parlamentu. Toda pri zadnjih volitvah je izgubila proti združenim reakcijam precej poslancev; skoraj pri vseh nadomestnih volitvah od takrat pa zopet zmaguje in postane pri bodočih parlamentarnih volitvah zopet najmočnejša politična stranka, če se ne bo vsa reakcija združila proti njej.

Španske volitve samo dokazujejo, da se reakcija proti delavstvu in njega zahtevam vedno združuje. Vedno, kadar čuti politični pritisk, ki zahteva več pravic in varstva za delavstvo, se temu pritisku upre kot en mož. **Ti dogodki iz delavskega političnega življenja nas samo uče, da je potrebna proti reakcionarni združeni sili tudi združena delavska sila.** Delavstvo ima to pravico, ker zahteva samo odpravo krivic; za pravico pa je vsakršen boj moralno opravičen.

Desničarji pa še nočejo dati miru. Vlada je razglasila za vso državo izjemno stanje.

Novi parlament bo zaradi razcepljenosti in močne protidelavske večine imel težkoče pri sestavi vlade, zato se v političnih krogih pričakuje važne ukrepe, da se ohrani mir v deželi, eventualno tudi razpust izvoljenega parlamenta, za kar se zlasti zavzemajo levi radikaleci, ki so parlamentarno razmeroma močno zastopani.

Po razpoloženju soditi, bodo Španci v kratkem zopet volili svoj parlament.

Izid ožjih volitev na Španskem.

V nedeljo je bilo po dosedanjih poročilih izvoljenih v Madridu 13 socialistov in 4 desničarji, v madridski okolici 6 desničarjev in 2 socialista, v ostalih provincah 15 socialistov, 35 republikancev sredine in 20 desničarjev. Končni rezultat volitev še ni znan.

Marksizem živi.

V Nemčiji obstojajo tajne soc. dem. organizacije.

Policija v Drazdanih je dognala, da obstojajo soc. dem. organizacije dalje. Zato je iznova aretirala nad 200 sodrugov. Iz tega sledi, da socialistično gibanje v Nemčiji kljub najhujšemu terorju ne počiva, ampak deluje dalje.

Volitve delavskih in nameščenskih zaupnikov

za l. 1934 so razpisane

in se morajo izvršiti v teku meseca januarja. Za informacije se obračajte na tajništva svobodnih strokovnih organizacij.

Število delavskih zaupnikov se ravna po številu delavcev, ki so zaposleni v dotičnem podjetju, in sicer tako-le:

V podjetju, v katerem je zaposlenih:

1. do 20 delavcev, volijo vsi enega zaupnika; 2. od 21 do 50 delavcev, volijo ti največ tri zaupnike; 3. od 51 do 100 delavcev, volijo ti največ štiri zaupnike; 4. od 101 do 150 delavcev, volijo ti največ pet zaupnikov; 5. od 151 do 450 delavcev, volijo ti največ šest zaupnikov; 6. če je več, nego 451 delavcev, voli vsakih nadaljnjih 50 delavcev po enega zaupnika, toda skupaj ne smejo nikoli voliti več, nego 16 zaupnikov.

V podjetjih, v katerih je poleg delavcev zaposlenih več nego 10 nameščencev, smejo tako delavci, kakor tudi nameščenci voliti posebne zaupnike.

V podjetjih, ki volijo skupno tri ali več zaupnikov, morajo izvoliti enega zaupnika nameščenci.

Če je podjetje sestavljeno iz več samostojnih oddelkov, sme izvoliti vsak oddelk posebne zaupnike; vendar pa ne sme biti skupno število teh zaupnikov večje, nego število zaupnikov in njih namestnikov, ki je določeno za dotično podjetje.

Volitve delavskih in nameščenskih zaupnikov, kakor tudi njih namestnikov izvajajo volilni odbori.

V onih podjetjih, kjer so delavci tudi prej volili svoje zaupnike, sestavljajo ti zaupniki volilni odbor ter izvedejo nove volitve po teh navodilih.

V onih podjetjih, kjer delavci doslej niso volili svojih zaupnikov ali kjer so vsi zaupniki izgubili mandat, izvede volitev poseben volilni odbor. Ta volilni odbor sestavljajo najstarejši delavci dotičnega podjetja, ki jih mora biti toliko, kolikor je zaupnikov, ki se volijo v dotičnem podjetju. Poznejše volitve delavskih in nameščenskih zaupnikov izvajajo delavski in nameščenski zaupniki sami, ki jim je mandat potekel.

Volilni odbor ne sme imeti manj, nego tri člane. Potemtakem se mora volilni odbor v podjetjih, v katerih se ne voli več zaupnikov nego dva, izpolniti izmed delavcev, ki so najdalje zaposleni v dotičnem podjetju.

Volitve se lahko izvrše po skrajšanem volilnem postopku, če se zedinijo na tak postopek zainteresirane strokovne organizacije delavstva in podjetnik in če pristanejo na ta sporazum tri petine delavcev dotičnega podjetja, ali po rednem postopku, predpisanem v »Navodilih za volitve delavskih in nameščenskih zaupnikov«.

V podjetjih z manj kakor 10 zaposlenimi delavci se določijo zaupniki brez formalnega postopka tako, da sporoče zaupnika delavci poslodavcu in Delavski zbornici.

Organizacija in časopis najboljša zaveznika.

Zakaj nasprotniki monopolizirajo časopisje? Zakaj vzdržujejo in kupijo časopisje karteli in milijonarji, politični usurpatorji?

Zato, da delajo javno mnenje, povedo samo to, kar jim je všeč, kar koristi njihovim interesom. Drugo zamolče, zataje in preprečijo, da bi se objavljalo tudi, če je resnično ali celo krivično. Časopisje med vojno je celo pisalo, da je kruh iz slame dober, milijonarji ga niso jedli; mešali so zemljo in druge stvari v moko, da je bila moka »bolj zdrava«. In narodi so verovali tej demagogiji in temu varanju, dokler se jim niso pokvarili želodci.

Slo je takrat za imperialistično vojno, česar pa narodi takrat niso razumeli, in čudno je, da niti danes ne razumejo, ko jih tepejo težke vojne posledice.

Vse to je podpiralo kapitalistično časopisje, ker je rabilo javno mnenje zase.

Razvidno pa je že samo iz teh navedb, da delavec ne more iz takega časopisja črpati svoje duhovne

hrane, ker nikdar ne more prav vedeti, če ga ne varajo. Opravičljiva je nezaupljivost. In logična posledica je.

da delavec in nameščeneč čitata samo svoje liste.

Sedaj se je začelo zbiranje naročnikov za »Delavsko Politiko«. Vršilo se bo s posebno vneto, ves mesec. Moralo bi iti že res vse narobe, da bi ob delu in požrtvovalnosti naših zaupnikov list ne dobil lepo število novih naročnikov. Ponosni smo lahko na razširjenost lista ob sedanjih razmerah. Toda čitateljev delavskih listov ni nikdar dovolj! Naprej, naprej! Tako mora biti naše stremljenje.

Svet mora v naš tabo, svet mora spoznati resnico!

Slišati jo mora in izvojevati, da se bo slišala.

Ogromna je ta naloga, ki jo bo izvršil samo zdrav in žilav delavski pokret, sloneč na načelih socializma. Torej samo naprej!

Čehoslovaška pripravlja priznanje Sovjetske Rusije.

Parlament za vpostavitvev diplomatskih odnošajev.

Med proračunsko debato v praški državni zbornici je imel čehoslovaški narodno-socialistični poslanec Rihter temperamenten govor, v katerem je ostro obsojal negativno stališče čehoslovaških narodnih demokratov v vprašanju Sovjetske Rusije. Izjavil je, da se morajo odnošaji med obema državama vendar enkrat urediti, da ne bi bila Čehoslovaška zadnja, ki bi to svojemu veliko slovanško sestru nazadnje pod silo razmer vendar enkrat priznala. Sovjetska Rusija je istotako pripravljena sodelovati za mir in blagor človeštva in poleg tega je to slovanska država. Zato je skrajni čas, da se to

vprašanje iznese na dnevni red, kljub vsem ugovorom, ki bi se morali odkloniti toliko bolj, ker imajo vsi ti ugovori izključno značaj osebnega prestiža in intrigantstva. Govor poslanca Rihterja je vsa zbornica (izvzemši narodne demokrate in opozicijo) ostentativno in burno odobraval in pozdravila. Te dni je bil čehoslovaški odpravnik poslov v Moskvi sprejet v sovjetskem komisarijatu za zunanjo politiko, skoraj istočasno je pa čehoslovaški zunanji minister sprejel v avdienco sovjetskega zaupnika v Pragi. Izgleda, da bo v kratkem prišlo do priznanja.

Pogodba med Turčijo in Jugoslavijo.

O prijateljstvu in nenapadanju.

Pred štirinajstimi dnevi je bila sklenjena med zastopnikoma Jugoslavije in turške republike pogodba o prijateljstvu in nenapadanju. ki naj bo v veljavi pet let. S pogodbo se obe državi odrekata orožju in vsaki drugi sili v medsebojnih sporih. Vsako sporno vprašanje, ki se ne bi moglo rešiti rednim potom diplomacije s sporazunom, se ima predložiti ali stalnemu mednarodnemu sodišču v Haagi ali posebnemu izvoljenemu sodišču, ki naj v sporu razsodi.

Podobna pogodba obstoja že med Jugoslavijo in Rumunijo ter Jugoslavijo in Grčijo. Med bližnjimi deželami take pogodbe samo z Bolgarijo še ni. Odtod se je sklepalo, da se na Balkanu ustanavlja čvetorozveza med Jugoslavijo, Rumunijo, Turčijo in Grčijo na temelju današnjega stanja in današnjih mej. V bolgarskih političnih krogih se smatra, da je to akcija, ki namerava zahtevati, da se Bolgarija odreče svojim zahtevam po reviziji mirovnih pogodb.

Pripravlja se nekakšen sporazum tudi z Bolgarijo. Zaraditega so bili sestanki med rumunskim, jugoslovanskim in bolgarskim kraljem, in v mesecu decembru pride baje tudi bolgarski kralj v Beograd in Sinajo.

Vsekakor je treba stremeti na Balkanu in jugovzhodu Evrope, da se doseže

popoln sporazum, ki bi obsegal vse države ter zasigural mir

med njimi. Žrtve, ki bi jih pravično in pametno doprinesli zaradi varnosti in miru vsi, bi se stokrat poplačale.

Sodelovanje meščanske levice in desnice v Franciji?

Francoska vlada je dobila zaupnico.

Vlada je predlagala, da se interelacije odgode po sperjemu finančnega načrta. Za ta predlog je glasovalo 391 poslancev, 11 proti. Centrumaške in desničarske stranke niso glasovale. S tem je bila izrečena vladi zaupnica. Istotako je bil sprejet predlog nujnosti proračuna s 569 glasovi proti 9 glasom. Politiki se trudijo, da bi spravili levega Herriota z desnim Tardieujem. Če bi se to posrečilo, nameravajo sestaviti vlado vseh pomembnejših meščanskih strank.

60.000 marksistov na Japonskem v le-
čah. Glasom japonskih poročil je japonska vlada izdelala poseben načrt, po katerem hoče v prihodnjih treh letih marksizem na Japonskem popolnoma zatreti. Točasno se nahaja v japonskih jetnišnicah 60.000 komunistov. Kako si zamišlja vlada likvidacijo rdeče nevarnosti, o tem poročila molče; menimo, da drugače ne bo slo, kakor da vse te zreveltirane množice pobije. Vprašanje je seve, kaj bi še ostalo. Da, da, tudi »rumena nevarnost« je našla svojega mojstra v »rdeči nevarnosti«.

Davki.

Današnje družabne ustanove političnoupravne značaja rabijo davke. Zakaj uprava in vodstvo teh je posel, ki rabi delovne sile in ima druge izdatke. Naravno je, da tisti, ki morajo plačevati davke, vedno godrnjajo zaradi davčnih bremen, ker so jim vedno previsoka, in sicer tistim, ki so bogati in tudi onim, ki žive iz rok v usta.

Po vojni imamo gospodarsko krizo. Ni denarja, ni dela. Blaga je v preobilici, toda kljub temu strada milijone ljudi. In kakor posameznikom tako manjka denarja tudi državam. Po vseh državah izkazujejo milijonske proračunske primanjkljaje.

Kje je kapital? Nekje mora biti, čeprav ga nimajo ne države, ne prebivalstvo. Pred vojno, zlasti pa med vojno in po vojni se je bogato stekalo v jeklene blagajne.

Tam in v posesti leži mrtev.

Kapitalizem je svet izčrpal, države izčrpal, da so postale popolnoma nezmožne, da bi s »kapitalom« vršile svoje dolžnosti.

Svet je izmožgan do kosti.

Države morajo kljub temu imeti svoje dohodke, potrebne

za izdatke. Toda, ker so narodi »suhi«, ker ni dela, ker ni konzuma zaradi gospodarske izčrpanosti,

tudi nadaljnje privijanje davkov ne more imeti dobrih posledic za narodno gospodarstvo.

Nasprotno, če se ne motimo, mora preveliko obdavčevanje ubijati in ubiti narodno gospodarstvo. Izčrpani kapital leži v blagajnah, blago v skladiščih. Blago nima nobene cene, pa ga itak tudi nihče kupiti ne more. Promet, produkcija in konzum se z vsakim nadaljnjim izžemanjem manjša, a sporedno tudi težka davčna bremena, kar ima za posledico, da nameravani ukrepi ne dosežejo svojega namena.

Sanacije teh razmer ne morejo prinese lokalni ali državni ukrepi, marveč

le mednarodna akcija, ki vrne narodno neodvisnost od kapitalizma ter v teku stoletij izžete dobrine in pravice.

Tudi inflacija ali deflacija ni zdravilo. Ti dve sanacijski metodi bi pa smeli imenovati

nadaljevanje gospodarske politike, s katero nas je kapitalizem pogljal v današnje stanje.

Mala antanta o politiki velesil.

Zastopniki male antante so se zglasili pri angleškem zunanjem ministru Simonu, da ga vprašajo, kako se razvijajo pogajanja z Nemčijo, ter da protestirajo proti agitaciji za revizijo mirovniških pogodb. To je tembolj storila mala antanta, ker je bivši ogrski ministriški predsednik grof Bethlen dosegel v Londonu več ali manj uspeha s svojo agitacijo. V angleški spodnji zbornici se je izreklo 120 poslancev za revizijo trianonske pogodbe.

O bednostnem fondu

ki ga upravljajo in odredajo njegovo zbiranje banske uprave, se pobira v enaki obliki kakor prispevki za razne socialne ustanove. Nekaj plača delavec, nekaj doladajalec. V poštev pri prispevanju prihajajo socialnemu zavarovanju podvrženi sloji ter je tudi fond namenjen izključno onim plastem, ki vanj prispevajo. Fond ima torej izrecen namen, omiliti socialno bedo med onimi, ki zaradi krize oziroma nezaposlenosti nimajo kruha. Da se tak fond javno upravlja ter ne povzroča nepotrebnih upravičenih kritik, je potrebno, da ima v upravi tudi delavstvo svoje zastopnike. To je naravno utemeljena zahteva

Predsednik razorožitvene konference za mir

Poziv Hendersona na krščanske cerkve.

Razorožitvena konferenca ima težkoče, o katerih smo že poročali.

Predsednik Henderson je sedaj, preden je odšel iz Ženeve, poslal poseben apel na krščanske cerkve, v katerem pravi, da krščanske cerkve ne smejo ostati napram vojnini ve-

sterni in grožnjam s preventivno vojno indiferentne. Ena najsvetejših nalog cerkva je, da store vse, kar pripomore k razorožitvi in utrditvi miru.

No, na delo!

Popravek.

Ta nesramnost presega vse meje.

Ker je v članku »Ta nesramnost presega vse meje«, priobčeno v št. 84 »Delavske Politike« z dne 21. X. 1933, navedeno tudi moje ime, češ, da je pod citiranimi navodili, ki naj bi izvirali od »plavil«, tudi moj podpis, sem primoran resnici na ljubo naprositi ugodno uredništvo, da v smislu tiskovnega zakona priobči sledeči moj popravek k gornjemu članku:

»Podpisani izjavljam, da v članku »Ta nesramnost presega vse meje«, priobčenem v št. 84 »Delavske Politike« z dne 21. X. 1933, citirane okrožnice »plavil« z dne 14. X. t. l. nisem podpisal, da ni res, da bi pod to okrožnico bil moj podpis, pač pa je res, da te okrožnice še do danes ne poznam, niti ne vem za nieno točno vsebino, razven točk, ki so navedene v gornjem članku.

Resnici na ljubo povdarjam, da sem podpisal tekmo celega volilnega boja članov v Delavsko zbornico le okrožnico, ki jo je izdala na svoje članstvo Zveza bančnih, zavarovalnih, trgovskih in industrijskih uradnikov Jugoslavije, podružnica Ljubljana.

Radi boleznj, ki me je med tem napadla, sem bil oviran, da Vam gornjega popravka nisem že preje poslal, prosim Vas pa, da ga neokrnjenega objavite.

Beležim z odličnim spoštovanjem
Vrančič Vladimir.

Ali si že dobil novega naročnika za „Delavsko politiko“, smatraj to za svojo dolžnost!

oženil kakor ti, tako se pa niti ženiti nimam s čim. Za svojega nezakonskega otroka plačujem mesečno osem goldinarjev, dvanajst jih dam za hrano, dva za stanovanje in še mi gospodinja vsak dan trobi na uho, kaka draginja je, da s tem ne more več izhajati, kljub temu, da še iz svojega kupujem kavo in sladkor. Če se pritožim, da so žganci nezabeljeni, mi zabrusi, da naj si sam kupim masti, če hočem imeti boljše zabeljene. Kje pa je potem še obleka in perilo? Čisto tako samsvoj, da ne bi nikamor šel s fanti, pa tudi ne morem biti, včasih moram tudi jaz radi družbe iztisniti kako kronico, ker ne bi rad prišel v sloves »stradlna«. Saj veš, kako je.

»Vseeno se mi zdi, da bi jaz na tvojem mestu lahko dobro izhajal.«

»Seveda, jaz tudi, če bi zaslužil po štiri kro- ne kakor ti. Pa že eno leto nisem delal v akordu; porivajo me vedno sem in tja po »herrenschichtih«, za en goldinar in 15 krajcarjev. Napravim pa v najboljšem slučaju 26 šihov mesečno. Zdaj pa izračunaj, koliko zaslužim.«

»Kaj bi se prerekali.« je pomirjeval star rudar, »gospoda že ve, koliko nam sme dati. Če bi dobili preveč, bi še znoreli in se pobili med seboj. Tako pa ostanemo lepo skromni in pametni.«

litičnih vprašanjih, ki se tičejo predvsem obeh držav, o izboljšanju mednarodnega političnega položaja in nedavno sklenjenem paktu. — Tako! Kaj sta torej sklepala državnik, o čem sta govorila? Obisk ni važen, tudi ne, ali sta se poljubljala ali boksala ali ne, pač pa to, kakšne načrte ima Mussolini. In tega ne povedo! To je tajna diplomacija, poročanje o mnogih obiskih brez stvarne vsebine pa je pesek v oči.

Bančni in gospodarski zavodi so imeli v nedeljo konferenco v Beogradu. Navzočih je bilo 480 delegatov. Sprejeli so resolucijo, v kateri pojasnjujejo svoje gospodarske in kreditne nepravilnosti ter načrt, kako naj se sanirajo razmere ter glede likvidacije kmetijskih dolgov.

Trgovine, obrtni lokali in druge obratovalnice so bile v sredo, dne 29. novembra t. l. zaprte od 10. do 12 ure v znak solidarnosti v davčnih vprašanjih.

Vprašanje šolnine. Vlada je stavila narodnemu predstavništvu predlog o novi preureditvi šolnine. Način je tak, da naj se plačuje šolnina po višini šolske izobrazbe, vendar za vse učence v posameznem razredu enake

Doma in po svetu.

Radi praznika v petek, dne 8. t. m., bo izšla prihodnja številka našega lista en dan poprej kakor običajno.

Prva seja novoizvoljene skupščine Delavske zbornice v Ljubljani je sklicana za nedeljo, dne 10. decembra t. l. ob 9. uri dopoldne v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani.

Občni zbor Kranjske industrijske družbe. V torek je imela v Ljubljani Kranjska industrijska družba svoj občni zbor. Glavnica te družbe znaša 45.000.000 Din. Družba ima poleg tega raznih rezervnih fondov v znesku nad 9 in pol milijona dinarjev, ki so se nabrali v teku let iz prebitkov. Vrhutega razpolaga družba z investicijskim fondom okoli 11 milijonov dinarjev, ker nekaj let ni plačevala dividend. Ti rezervni fondi in veliki odpisi so dejansko vrednost silno utrdili in povečali. Družba tudi letos ne izplača dividend, pač pa je votirala za rezervne fonde več milijonov ter odpisala od vrednosti 14.000.000 dinarjev. Z izgubo torej družba ni delala, pač pa je dobro gospodarila.

Temeljita poročila

Poročanje v današnjem tisku je prazno besedičenje, zlasti o političnih stvareh. Najbolj značilne so pa vesti o raznih obiskih državnikov in diplomatov. V zadnjem polletju se je izvršilo jako mnogo takih obiskov. Zadnji pomembnejši obisk je Litvinov v Rimu. Če je šel Litvinov v Rim, je nedvomno šel v gospodarskopoličnih zadevah, ne pa samo na »prijateljski« obisk. In kako poročajo o tem obisku. Pravijo, da sta Mussolini in Litvinov ostala v daljšem razgovoru, ki je potekel zelo pristržno. Razpravljala sta o vseh po-

Če delavec hoče, se ustavi vsa kolesa...

Če pa delavec hoče, da se močno čuje njegov glas, napne vse svoje moči in se posveti agitaciji za delavsko časopisje. Bodi zaveden sodrug in stori tudi Ti tako!

»Slovenčev« program. »Slovenec« z dne 30. nov. t. l. poroča pod naslovom »Pogoji desnice iz Madrida:« »Stranke desnice so sporočile vladi pogoje, pod katerimi bi bile pripravljene podpirati vlado. Njihovi glavni pogoji so: sklenitev konkordata s sveto stolico, umaknitev socialističnih odredb za saniranje socialnega zavarovanja, vrnitev zaplenjenih veleposestev, revizija agrarne reforme in takojšnja izpustitev vseh obsojenih protirevolucionarjev.«

Kakor znano, je ta desnica »Slovenčev« ljubljenc. Zanj je vihtel in vihti svoje reakcionarno kopje. Zaradi tega menimo, da so ti pogoji tudi »Slovenčev« in da je ta program tudi »Slovenčev«. Kaj bi za naše delovno in kmečko ljudstvo ne bilo prav, če bi si ga malo natančneje ogledalo?

Bolniška blagajna društva »Merkur« v Zagrebu bo najbrž likvidirala in bo v okviru Osrednjega urada za zavarovanje delavcev ustanovljena posebna bolniška blagajna, ki bo zajela vse trgovske in zasebne nameščence v državi. Posledno s tem bi morale potem likvidirati tudi bolniške blagajne Trgovskega podpornega društva v Ljubljani in Trgovačke omladine v Beogradu. Krogi, ki so dosedaj vodili bolniško blagajno »Merkura«, so se proti temu razvoju z vsemi sredstvi borili, vendar je število onih, ki so zahtevali konec načina do sedanjega gospodarjenja v tej blagajni in uvedbo enotnega bolniškega zavarovanja za vse privatne nameščence v državi, kakor ga zahteva zakon o zavarovanju, bilo vedno večje, tako da je uprava te blagajne bila primorana, da sama predloži odstavko. Nadaljno besedo bo imelo ministrstvo za socialno politiko.

18 rudarjev je bilo živih zasutih v nekem rudniku pri Aachenu. Po večdnevem napornem kopanju se je tovarišem posre-

Tone Maček:

27

Slučaj Kumberger.

»Ubijaj se kakor se hočeš, več kakor za najpotrebnejše življenje ne boš nikoli imel. Jaz mislim, da sem ta mesec pritrjal do 4 kron. Pa kaj mi to pomaga. Vzel sem v rudniškem konzumu blaga za obleke svojim trem otrokom in čevlje sem jim kupil, da bodo mogli pozimi v šolo. Poleg tega sem se še nekaj zadolžil, ker je bila žena bolana, vzel sem predujem, in tako mi bodo dali najbrž prazen listek. Vse bo šlo na odtegljaje. Potem bom pa zopet cel mesec živeli na kredit in pri prihodnjem izplačilu bo isto.«

»Misliš, da je meni kaj bolje? Zadnjič sem dobil samo pet kron na roko. Res, da dobimo vse potrebščine v konzumu, ali če je človek vedno brez beliča v žepu, je pa tudi dolgočasno. Včasih bi si pa tudi rad privoščil malo razvedrila. Kako srečni ste sameci,« se je obrnil do poleg stoječega mlajšega tovariša, »ki nimate skrbeti za nikogar. Lahko nosite denar v hranilnico.«

»V hranilnico pa v hranilnico,« se je otepaval nagovorjeni, »če bi imel kaj v hranilnici, bi se

»Zate je že prav, da ti malo dajo, sicer bi znosil vse farjem,« ga je nekdo pikro zavrnil.

»Kaj bi tisto,« se je odsekaval napadeni, »vsak veren kristjan se more pripravljati za ono, kar bo po smrti, skrbeti mora za svojo dušo. Zato ni zavržen denar, ki ga daš za svete maše in za druge pobožne namene. Komur pa duše ni mar in ne boga, se bo pa stegnil kot dognan pes ob cesti in zagreblji ga bodo kot erknjeno svinjo, brez zvonjenja in brez duhovnika.«

»Ka-aj? Se hočeš še šopiriti s svojo svetostjo, stradi smrdljivi, in nam očitati svinjsko življenje? Je mogoče tudi bogu dopadljivo delo, da si svojega nezakonskega otroka oddal gori na Kal ovce past, kjer ga bodo uši ujedle in bo od vsega hudega konec vzel, mesto da bi tukaj pošteno zanj skrbel in ga pošiljal v šolo? In to ti še ni dosti, še tistih par kron na leto, ki jih plača kmet otroku za pašo, s čenur bi se mu morale kupiti najpotrebnejše cape, še to pobašes ti v svoji nenasitni tercijalarski žep. Zanje ti bo fajmošter po tvoji smrti maše bral, a tvoj lastni otrok te bo preklinjal.«

(Dalje prihodnjič.)

čilo, da so vsi 18 izkopali žive in nepoškodovane.

S procesa o požigu nemškega parlamenta. Obtoženi Bolzar Dimitrov je zahteval pred sodiščem v Lipskem, da predlože dokumente, iz katerih je razvidno, da so komunisti hoteli izvesti ob požigu revolucijo. Sodišče je moralo priznati, da takega dokumenta ni.

Po raznih krajih Nemčije ne prestajajo z aretacijami socialnih demokratov in komunistov, kar oblasti utemeljuje s tem, da se marksistična propaganda še nadalje tajno vrši. Zadnje sredo je bilo v Lübecku zopet aretiranih 50 članov bivše komunistične stranke.

16 komunistov je bilo v Nemčiji že obglavljenih, odkar obstoji novo državno sodišče za zaščito nacionalno-socialistične države. Znani komunist, westfalski rudar Teodor Ebers, je bil v Essenu »na begu ustreljen«. V koncentracijskem taborišču Bürgermoor je bilo več ugodnih jetnikov skrivaj spravljanih na oni svet.

Nemški feldmaršal Ludendorff, ki je v cesarski vojski bil šef vojske, je bil dne 10. novembra interniran in njegovo imetje zaplenjeno.

Grzinski, bivši policijski predsednik v Berlinu in njegov pomočnik Weiss sta po poročilu »Berliner Tageblatt« sprejela pobudo kitajske vlade v Nankingu, da reorganizirata in modernizirata kitajsko policijsko službo. Tudi bivši kriminalni ravnatelj v Magdeburgu, Holpers, se nahaja v kitajski policijski službi.

Ljubljana.

Struga pod ljubljanskim trmestjem. Ljubljano regulirajo že dvajset let. In še nekaj let jo bodo. Te dni betonirajo strugo pod trmestjem. Poševne betonske stene so izpeljane pošev in ovalno, da bo voda lažje odtekala. Zdi se pa nam, da je struga pod trmestjem preozka ter da bo pritisk vode ob velikih povodnjih premočan na mostovje. Mostovje utegne biti zaradi tega ob vsaki večji povodnji v nevarnosti.

Maribor.

Predavanje »Svobode«. V sredo, dne 6. t. m., ob 8. uri zvečer bo predaval s. Petejan Josip o »Delavskem gibanju v Italiji pred zmago fašizma«. Pridite v čim večjem številu!

Vso našo delavsko javnost opozarjamo na prireditev dramatične sekcije »Svobode« v počastitev spomina 15 letnice smrti našega največjega pisatelja Ivana Cankarja, ki bo v soboto, dne 16. decembra v tukajšnjem Narodnem gledališču. Uprizorilo se bo odsko delo Ivana Cankarja »Hlapec« in kolektivna drama (po Delaku) »Hlapec Jernej«. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnice se bodo dobile v predprodaji. Vsi agitirajmo za čim večjo udeležbo!

Proti marksistom se je razpisal »Mariborski večernik« zadnjič ponovno, ker mu naše stališče ob priliki proslave petnaestletnice priključitve Maribora Jugoslaviji ni bilo všeč. Patentirani patrioti okoli »Večernika« smatrajo marksiste za protidržavne elemente, prav tako kakor Hitler nemške socialne demokrate, Mussolini italijanske marksiste, francoski naciji francoske socialiste itd. Kdo bi se prekal z gospodo, ki je še do leta 1929 drvela za Pribičevićem in Mačkom in je šele pod silo razmer leta 1929 menjala svoje prvotno državotvorno prepričanje. Gospoda mora imeti neko orožje, s katerim se lahko bori proti marksistom, če ne bi se res vsi pametni delovni ljudje pridružili gibanju, ki gre za tem, da odpravi vse socialne krivice, vsako izkoriščanje človeka po človeku in naroda po narodu. — Mariborski marksisti so za gospodo okoli »Večernika« še posebej vse obsojbe vredni, ker so sami »nemčurji«. Da so ti »nemčurji« izvolili prvega slovenskega župana (ki je imel najbrž samo to neodpušljivo napako, da je bil socialist, kljub temu, da je bil med vojno prostovoljec v srbski legiji), da so poslali v parlament Slovenca, Primorca (seveda socialista), ko je še nekaj tistih Primorcev, ki se sedaj trkajo na jugoslovanska prsa, služilo fašističnemu režimu, je treba previdno zamolčati. Zamolčati je tudi treba, da je večina mariborskega občinskega sveta, obstoječa iz samih narodnih gospodov l. 1927/28 rajše izvolila v mestni svet zastopnika nemških nacionalcev, kakor pa Slovencu socialista in bivšega dobrovoljca. Se poznamo gospodje, kaj ne? Čez »nemčurje« naj gospodje nikar preveč ne zabavljajo. Kajti v govtih nacionalnih organizacijah jih je na pretek. Vsi pa imajo v žepu izkaznice, ki pričajo o njihovi narodni zavednosti. »Trebja je najprej, da se na zunaj razvijemo, vse drugo pa nam bo navrženo.« Da izdajajo slovenski narodnjaki nemške liste, se zdi gospodom popolnoma v redu, nihče ne dvomi o njihovi narodnosti, zato pa gospodje — zabavljajte le naprej čez marksiste, samo pazite, da vam kost ne bo obtičala v grlu.

Sečnja in prodaja božičnih dreves. — Za božična drevesca se smejo sekati in prodajati v prebiralni sečnji samo drevesca, ki prihajajo v poštev za čiščenje in redčenje gozdnih sestojev, gole sečnje mladih sestojev nad 0,2 ha celokupne ploskve na istem posestvu se smejo izvrševati ob upoštevanju § 75 zakona o gozdih le po prejšnji prijavi sreskemu načelstvu. Oni posestniki, ki so voljni imeti gospodarski načrt, javijo pridobivanje božičnih dreves s predpisanim jim predlogom za sečno odnosno »golo gozda«. Zahteva se od vsakogar, ki prodaja ali prevaža božična drevesca, da se mora izkazati z izvornim potrdilom županstva one občine, v katere območju so bila drevesa posekana. — Mestno načelstvo.

Čajanka DSK Svobode. DSK Svoboda priredi dne 10. decembra ob 17. uri popoldne v beli dvorani Uniona čajanko z lepim in zabavnim programom. (Komični nastopi: ameriški brusar, ameriško britje, finalna tekma Mura: Svoboda, volitev Mis-Čajanke.) Vstopnine ni.

Za šolska деца kupujte le pri nas na Slomškovem tegu št. 6, trgovina Ljudske tiskarne d. d.

Ruše.

Proslava 15 letnice smrti Ivana Cankarja se bo vršila v nedeljo, dne 10. t. m., v Sokolskem domu. Dramatični odsek mariborske »Svobode« bo uprizoril Cankarjevo odsko delo »Hlapec« in kolektivno dramo (po Delaku) »Hlapec Jernej«. Vsi zavedni delavci in delavke, pa tudi vsi iskreni častilci Ivana Cankarja so vabljeni, da se v čim obilnejšem številu udeležijo prireditve. Pričetek ob 4. uri popoldne. Vstopnice se dobe v predprodaji.

Razveljavljena obsodba delavskega zastopnika. Po volitvah v Delavsko zbornico je sresko načelstvo obsodilo našega delavskega zastopnika Ivana Fürsta na denarno globbo Din 200.—odnosno na 4 dni zapore po čl. 74. zak. o notranji upravi in je bil sodr. Fürst takrat tudi aretiran ter prepeljan v Maribor. Dolžilo se ga je, da je z razdeljevanjem in lepljenjem rdečih lepakov kalil javni mir. Proti temu odloku sreskega načelstva pa je vložil s. Fürst po svojem zastopniku pritožbo na bansko upravo, ki je ta teden prizivu Fürsta ugodila in Fürsta oprostila vsake krivde in kazni. S. Fürst je bil obdolžen, da je ob priliki volitev v Delavsko zbornico strgal lepak liste »plavih«, ki ga je videl v tovarni za dušik in da je na dan volitev delil rdeče lepake v agitacijske namene. V pritožbi pa je s. Fürst ugotavljal, da tujih lepakov sploh ni strgal, a pred volitvijo je upravičeno delil rdeče lepake, ker so bili isti izdani od kandidatne liste, ki je bila oblastno odobrena. Zagrešil torej ni nikakega kaznivega dejanja. S. Fürstu častitamo k uspehu in popolnemu zadoščenju. Mi gremo po začrtani poti naprej v boj za pravice delavstva!

Hrastnik.

Ob pripravi za priključitev Hrastnika k občini Dol, se je zatrjevalo, da ima občina Dol samo 150 odstotne doklade. Zelo smo se pa začudili, ko se je izvedelo, da so za leto 1933 predpisane in odobrene 185 odstotne doklade. Tako torej bo izgledalo v bodoče pri naši občini Hrastnik-Dol. Namesto dosedanjih 100 odstotnih doklad, ki jih pobira občina Trbovlje, bodo morali davkoplačevalci Hrastnika (vsled kapric nekaternikov) plačevati 85 odstotno občinsko doklado več, kakor pa, ako bi ostal Hrastnik v sklopu občine Trbovlje. Trditve istih, ki so se upirali, pojasnjevali in protestirali proti priključitvi, se je sedaj potrdila, kajti s Hrastnikom se na Dolu ne bodo znižale doklade, ker prej ali slej se bo vendar moralo pristopiti tudi k reševanju vprašanja zgradbe nove šole. Vemo, da sedanji čas za to ni primeren, ampak sila bo primorala, da bo treba tudi v to kisljabolko ugrizniti. Hrastnik bi moral pa tudi imeti preko 150 odstotne doklade, če bi bil samostojen. Banska uprava bi pa storila prav, ako bi poslala, kakor je bilo neki deputaciji že objavljeno, odposlanca na lice mesta, kateri bi se o celi zadevi osebno prepričal. Prepričani smo pa tudi, da se bo sedaj vpoštevalo mnenje davkoplačevalcev in Hrastnik priključilo nazaj k Trbovljam, kamor po vsej pravici tudi spada!

Trbovlje.

Na mrtvi točki. Prevzem občinskih poslov se še vedno ni izvršil. Pereče so pa važne socialnopolitične zadeve, posebno sedaj, ko je nastopila zima in so rudarji ter njihove družine gladne, boste in nagne. 1000 rudarskih otrok čaka na javno kuhinjo, ker jih stariši vsled nezadostnega zaslužka ne morejo preživljati. Tisti, ki je sit, lahko čaka. Rudarski otroci pa hodijo v snegu in brozgi bosí v šolo. Delavski zastopniki so predlagali, dokler so bili še v prehranjevalnih odborih, da se mora vsa bednostna akcija centralizirati pri socialnopolitičnem uradu na občini Trbovlje, kjer se morajo vsa razpoložljiva sredstva pravično uporabljati. Na žalost se še ta centralizacija dosedaj ni izvršila. Nekateri dobrodelniki pa skušajo izrabljati bedo rudarjev in delajo reklamo zase. Brezposelni tudi niso medvedí, da bi zimo lahko prespali, in je treba to nujno socialno vprašanje, ki ne prenese odlašanja, urediti. Vsa ta aktualna socialna vprašanja ne more nihče povolnejše rešiti kakor delavsko zastopstvo v občini, ki je bilo izvoljeno.

Sladki vrh.

V nedeljo, dne 3. decembra, se je vršilo na Sladkem vrhu zanimivo predavanje o Švicí, ki so ga ilustrirale še krasne skiptične slike. — Čeprav je pritisikal hud mraz, vendar so prihajali na predavanje številni naši sladkovrški sodruzi in sodružice, ki so napolnili veliko sobo pri Stradnerju do zadnjega kotička. Z velikim zanimanjem so nato spremljali izvajanja s. Vidoviča in občudovali naravne švicarske lepote. Z željo, da bi se v kratkem času zopet priredilo tako predavanje, so sodruzi in sodružice zopet odhajali proti svojim domovom na vse strani, do katerih imajo nekateri po poldrugo uro dobre hoje. To je pač znak, da si tudi podeželski proletarijat želi kulture.

Jugoslovanski javnosti

Po indeksu Narodne banke so cene žitnih proizvodov pri nas od 1928 do avgusta t. l. padle za 60%, a živina za 49%.
Pšenica za 6 mesecev od Din 230.- na Din 100.- za 57%
Izvozna pariteta je Din 70.—.

Volí od junija 1932 od Din 6.75 na Din 3.38 za 50%
Svinje od dec. 1932 od Din 9.75 na Din 6.75 za 31%

Po indeksu Zagrebške delavske zbornice od decembra 1930 do junija t. l.
plače so padle za 33%

Politika z dne 1. novembra t. l. piše, da znašajo dnevne plače v nekem podjetju 5 dinarjev.
Iz tega stanja sta dva alternativna izhoda:

bodisi umetno zvišanje cen poljedelskih proizvodov in plač ali pa znižanje cen industrijskih izdelkov.

Med konzumenti je opažati gibanje.
Zahteva se znižanje cen industrijskih izdelkov kot praktično edino možna rešitev.
Beograjska delavska zbornica zahteva poostritev zakona o pobijanju draginje.

Obutev spada v eno izmed štirih skupin življenskih potrebščin človeka: hrana, stanovanje, obleka in kurjava.

Podjetje, ki ga jaz vodim, si je dovolj prizadevalo, da cene obutvi prilagodi zmanjšani kupni moči kmeta in delavca.
Mi smo znižali cene obutvi:

od Din 249.- na Din 149.- za 40%

od Din 199.- na Din 99.- za 50%

od Din 169.- na Din 89.- za 47%

odnosno povprečno 45%, gumijaste škornje za kmetovalce pa od Din 229.- na Din 99.- za 57%.

Na ta način ima naše podjetje pravico na priznanje, da je omogočilo širokim masam kmetovalcev in delavcev, ki so vsled slabe kupne moči hodili bosí ali nezadostno obuti, da se higijensko obužejo.

Naša konkurenca, ki se dviga proti našim nizkim cenam, pozablja, da ni nobena umetnost drago proizvoditi. To bi mi tudi znali.

Ko imam na izbiro ali prijateljstvo konkurence ali službo širokim masam konzumentov, tedaj se moram odločiti za konzumente.

Ker se ne more boriti proti nam z nacionalno-ekonomskimi in socialnimi argumenti, se konkurenca poslužuje nacionalno-političnih.

Predbacivajo nam, da smo tujci.
To ni resnica. Pridite v Borovo in prepričajte se. Od mene pa do najmlajšega delavca, vsakdo je dober in veren Jugoslovčan v našem podjetju.

Z nacionalnega stališča tuj kapital ni dobrodošel, ako uporablja tuje sirovine, zaposluje tujo delavno moč in izvažava velike dobičke iz države. VSE TO SE NE NANAŠA NA NAS.

Uporabljamo izključno domače sirovine. Vse kar smo iz tujine, odnosno od naših bratov Čehoslovakov uvozili, vse to sta duh in metoda industrijskega dela.

Toda tudi to smo nacionalizirali.
Mi smo Jugoslovani z jugoslovensko delavno močjo in imamo pravico na priznanje važnosti v nacionalno-ekonomskem in socialnem smislu.

Plačamo najvišje plače in prodajamo najceneje svoje izdelke

Podjetje vodim jaz in ne dopušam nikomur, da niti najmanj oporeka mojemu jugoslovenskemu patriotizmu in patriotizmu mojih 2.500 jugoslovenskih sodelavcev.

Toma Maksimović

predsednik občine Borovo in ravnatelj firme

Bata

Št. Pavel pri Preboldu

Sodrug, kvišku glave! Kriza in reakcija, ki spremljata v smrtnih krčih se zvišajo kapitalizem, sta iztrežila pri nas precej ljudi, ki so svoj čas tvorili prirepek meščanskim organizacijam. Kakor da jim je padla mrena z oči, so izpregledali. Pri volitvah v Delavsko zbornico smo dobili 100 odst. glasov več kot plavi. To pa seveda žute silno boli. Dolgo časa so gotovi možje tuhtali, kako bi se zavednim delavcem za ta poraz osvetili. Namen posvečuje sredstva. In danes ni nikogar več v našem kraju, ki bi ne vedel, na čigav rovaš je treba pripisati najnovejše žrtve. Toda gospodje, motite se, ako mislite, da boste strli našo socialistično zavest. Ne boste nas! Nasprotno, še tisti slepci bodo kmalu izpregledali, ki vam danes delajo štafažo. Mi bomo jačali našo razredno strokovno organizacijo, širili našo »Delavsko politiko«, zbirali člane za našo »Svobodo« in »Cankarjevo družbo«, pri tem pa ne bomo pozabili pri vsaki priliki prikazati delo tistih ljudi, ki pod plaščem narodnosti in narodnega mučeništva denuncirajo naše zavodne slovenske delavce zato, ker so socialističnega prepričanja. Le dajte, vitezi, poskusite odsekati z majo glavo, videli boste, da mu jih bo zraslo devet novih. Mi smo in bomo, ker je ideja socializma nepremagljiva! Po dobi trpljenja pride radost, za hudobije obračun! Šentpavelski delavci ne bomo zadnji v vrstah socialističnega delavskega gibanja v Jugoslaviji!

Kranj.

Naše delo gre naprej! Pri nas se delavsko gibanje razvija po začrtani poti, tako kakor smo si vse delovanje zamislili. Z veseljem ugotavljamo, da se delavstvo v Kranju tako samozavestno udejstvuje v naših organizacijah, da bomo v ponos vsemu delavstvu v Jugoslaviji. Volitve v Del. zbornico so mogočno odjeknile. Toda to je bila le volilna zmaga, ne bomo pa mirovali, ampak bomo s podvojeno močjo širili delavsko zavest, in to potom sestankov, predavanj, diskusijskih večerov, predstav, knjigovodskih tečajev, petja, skratka z vsemi sredstvi, ki stoje delavstvu na razpolago.

Strokovni sestanek. V nedeljo, dne 19. nov. se je vršil sestanek strokovne organizacije ob zelo dobri udeležbi, poročal je s. Jakomin iz Ljubljane o celotnem rezultatu volitev v Del. zbornico ter o pomenu strok. organizacije za delavstvo. Vsa njegova izvajanja, zlasti o raznih trikkih, ki so se jih naši nasprotniki posluževali za časa volitev, so izzvala val ogorčenja pri navzočih sodrugih in sodružicah. Prav tako je delavstvo prepričevalno potrdilo, da je le v močni strok. organizaciji rešitev delavstva. Za svoja izvajanja je s. Jakomin žel burno odobravanje. S. Krč je obravnaval, v svojem govoru lokalna vprašanja tukajšnjega delavstva. Na sestanku je bilo soglasno sklenjeno, da člani strokovne organizacije plačajo poseben mesečni prispevek 50 p v kulturni fond za »Svobodo«. Dasi je to malenkostni prispevek, vendar je kranjsko delavstvo, če se ne motimo, prvo pokazalo, da je treba kulturno organizacijo tudi gmotno podpreti. Prosimo ostalo delavstvo, da našemu vzgledu sledi. Sodr. Vehovec je predlagal, da naj bi se v tej seziji vršilo več predavanj o socialnem zavarovanju, vsako nedeljo od 9. do 10.

Širite naš list!

ure pa naj bi se dajala članom vsa potrebna pojasnila, da tako delavstvo čim bolj spozna našo zakonodajo. Navzoči so sprejeli predlog z zadovoljstvom na znanje. Dalje je bilo sprejetih še več važnih sklepov, zlasti kar se tiče delavskega časopisa.

Delavski pevski koncert. V nedeljo, dne 26. novembra se je vršil delavski pevski koncert. Nastopil je pevski zbor podružnice »Svobode« z Javornika. Dasi je bilo skrajno slabo vreme, je bil obisk rekorden. Dvorana je bila do zadnjega kotička nabita in prav ta ogromni obisk je najbrže podžgal sodr. pevce, da so peli tako precizno, da smo bili naravnost osupljeni. Več pesmi so morali ponavljati, tako burno so bili pozdravljeni. Po končanem sporedu poslušalci kar niso mogli verjeti, da je spored končan. Odobravanja ni hotelo biti konca. — V imenu kranjskega delavstva je pozdravil pevce s. Vehovec, želeč jim dobrodošlico v naši sredi. Po končanem sporedu se je vršila res prijetna družabna zabava. — Ob 11. uri je zabrněl avto in odpeljali so se sodrug, ki so nam pripomogli do tako lepega večera. Sodrug iz Javornika, sprejmite našo zahvalo ter Vam kličemo na čimprejšnje svidenje!

Črna pri Prevaljah.

Izrazi sožalja s. Zugwitzevi. Podružnica Zveze delavskih žen in deklet izreka globoko sožalje naši sodr. Heleni Zugwitzevi na Jesenicah ob priliki težke izgube, ki je doletela njo in družino s smrtjo očeta. Zavedamo se, da je delavski pokret izgubil z njim prvovrstnega borca, za katerega ne bo lahko najti nadomestila! Priznanje njegovemu delu in časten mu spomin! — Odbor.

Ptuj.

VIABLO.

V smislu § 20 združnih pravil sklicujemo občni zbor v nedeljo, dne 10. decembra t. l. ob 14. uri v gostilni Šegula z dnevnim redom:

1. Čitanje zapisnika ustanovnega občnega zbora.
  2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
  3. Likvidacija zadruga in slučajnosti.
- Udeležite se gotovo, ker je 1 uro po določenem času občni zbor sklepčen brez ozira na število navzočih.

Ptuj, dne 20. novembra 1933.

Delavsko-kmečka nak. prod. in stavb. zadr. r. z. z. o. z. Ptuj:

Za načelstvo: Šegula Ivan s. r.
Za nadzorstvo: Šantl Alojz s. r.

Poprele.

Predpostavljani za sebe: Moram se informirati, katerega je volil ta, ki je v »lampenkamri«.

Pozneje.

Predpostavljani za sebe: Nisem si mislil, da je tudi ta volil nasprotno listo. Proti pazniku: Tega iz »lampenkamre« dajte takoj v jamo na številko 13, onega tam pa dajte v »lampenkamro«. Razumete!

Ljudska samopomoč

reg. pomožna blagajna, Maribor, Grajski trg 7, je razposlala te dni vsem svojim članom nova pravila, s katerimi je zavod postavljen na popolnoma novo, zdravo podlago.

Nova pravila so sestavili sporazumno z ministrstvom in bansko upravo strokovnjaki.

Nadzorstvo nad blagajno vrši kraljeva banska uprava. Ljudska samopomoč je izplačala tekom svojega 6 letnega obstoja nad 11 milijonov dinarjev na podporah, kateri denar je ostal ves v domovini, je torej pravi domači zavod.

Ako še niste član »Ljudske samopomoči«, zahtevajte brezplačno in brezobvezno pristopno izjavo.

Nalagajte

svoje prihranke

v štajerski hranilnici in posojilnici v Mariboru, Slomškov trg št. 6.

MESTNA PODJETJA MARIBOR

- razpisujejo mesta: a) **upravnika**
b) **gospodarsko-upravnega uradnika** (tajnika)
c) **strojnega inženjerja**

Splošni pogoji: Jugoslovansko državljanstvo, pogodbeni namestitvev, prejemki po dogovoru.

Posebni pogoji: a) za **upravnika:** starost 35 do 45 let, primerna gospodarska in po možnosti tudi tehnična izobrazba, večletna praksa na vodilnem mestu večjega industrijskega podjetja, organizatorična sposobnost, reprezentativnost;

b) za **gospodarsko-upravnega uradnika:** starost 30 do 40 let, ekonomsko-komercialna fakultetna izobrazba, temeljito poznavanje trgovske in socialne zakonodaje, davčnih zadev, bančnih poslov, zavarovalništva, financiranja, računovodstva sploh, industrijskega še posebej, samostojnega bilanciranja, industrijskega budžetiranja, zasebno-gospodarske statistike, obvladaje stila in organiziranja, obvladaje vseh pisarniških poslov in pisarniške tehnike ter primerna večletna praksa;

c) za **strojnega inženjerja:** Diploma strojnega oddelka tehnike, primerna večletna praksa ter dovoljno poznavanje toplotne tehnike.

Rok za vlaganje ponudb do vključno 20. XII. 1933. Vsaka ponudba mora imeti priložen podroben curriculum vitae in fotografijo kandidata ter mora vsebovati točno označene zahteve.

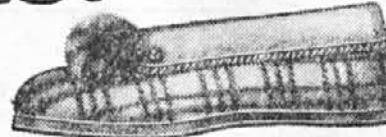
Reflektira se samo na v resnici prvovrstne moči in se stavljenim zahtevam neodgovarjajoče ponudbe ne bodo jemale v poštev.

Informacije: **Mestna podjetja Maribor, Orožnova ulica 2.**
Telefon Interurban 29-16

Dobra obutev - nizke cene

DECI ZA SNEG IN BLATO.

25.-

Tople copate ženske Din. 29.-, moške 39.-.

45.-

Za dečke, ki nikdar ne mirujejo evo, dobrih visokih čevljev iz močnega mastnega usnja in trpežnim gumijastim podplatom. — Vel. 35-38 Din. 59.-

59.-

Vel. 23-26
Za živahne dečke in deklice v dežju, snegu in blatu. Ni jih treba čistiti, operejo se z navadno vodo. 27-34 Din. 79.-. Ženske 99.-

ŽENAM ZA VSAKO PRILIKO.

49.-

Okusen salonski čevljiček iz finega baržuna ali satena. Ne sme manjkati v garderobi nobene praktične dame.

Vrsta 9815-03

69.-

V teh snežkah brez skrbi greste v najslabšem vremenu. Usnjeni čevlji in noge Vam ostanejo popolnoma suhi. V njih nosite naše čevlje iz satena za Din. 49.-

59.-

Črni ali rjavi baržunasti kombinirani z usnjem. Elegantni in udobni, za vsako nogo in vsak žep. Lahko jih obujete v sneže.

29.-

Najpripravnije za delo doma in po dvorišču so naše »ZEPE«. Ker imajo gumijasti podplat, so nepremočljive. Otroške 25, moške 35.-

129.-

Eleganten čevljiček iz laka z okusnim okrasom, primeren za vsako priliko.

Vrsta 9895-08

99.-

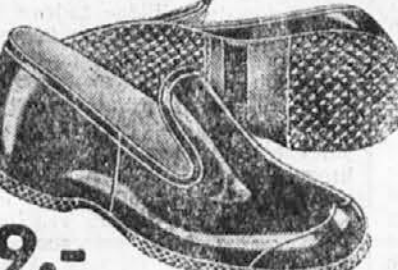

Udobni toda elegantni čevlji iz toplega volnena sukna z okrašenim robom iz krimerja. Za občutljive noge v zimski dobi nenadomestljivi.

Vrsta 2055

MOŽEM ZA DELO IN DRUŽBO.

39.-

Zdravje in drago usnjeno obutev Vam najbolj obvarujejo naše galoše. Imeli boste vedno suhe noge in čisto stanovanje. Jamčimo za dobro kvaliteto.

129.-

Eleganten čevlji šivan na ram. Izdelan iz najboljšega boksa z usnjenim podplatom in peto.

149

Čevlji elegantnega gospoda za družbo in ples iz laka, kombinirani s semišom.

149.-

Elegantni čevlji iz telečjega boksa, zgornji del kombiniran s toplim suknom. Radi svoje otmnosti imenovani »DIPLOMATSKI«.

Bata